

Finansiell Statistik
Penge-, bank- og nationalregnskabsstatistik

Senest revideret:
11-09-2017

Finansielle konti

- 0 Administrative oplysninger om statistikproduktet
- 1 Indhold
- 2 Tid
- 3 Pålidelighed og usikkerhed
- 4 Sammenlignelighed
- 5 Tilgængelighed
- 6 Supplerende dokumentation

0 Administrative oplysninger om statistikproduktet

0.1 Navn

Finansielle konti.

0.2 Emnegruppe

Finansielle konti
Nationalregnskab og betalingsbalance.

0.3 Ansvarlig myndighed, kontor, person mv.

Danmarks Nationalbank, Finansiell Statistik, Penge-, bank- og nationalregnskabsstatistik

Rasmus Kofoed Mandsberg, tlf. 33 63 68 60, e-mail: rkm@nationalbanken.dk

Marcus Bjerregaard Læssøe, tlf. 33 63 61 79, e-mail: mbls@nationalbanken.dk

0.4 Formål og historie

Formålet med statistikken er at belyse, hvordan økonomiens institutionelle sektorer placerer/finansierer deres finansielle nettoopsparing, at

viser, hvordan den finansielle nettoformue er placeret i finansielle instrumenter, samt at følge de finansielle strømme mellem enkelte sektorer.

Statistikken indeholder nationalregnskabet finansielle sektorkonti: balancer, transaktioner, omvurderinger og andre mængdemæssige ændringer, dvs. en opgørelse af udviklingen i de finansielle aktiver og passiver for den samlede økonomi opdelt på hovedsektorer. Opgørelsen er en del af nationalregnskabet og følger retningslinjerne i Eurostats manual Det Europæiske Nationalregnskabssystem 2010 (ENS2010).

En statusopgørelse af statistikken blev for første gang offentliggjort i januar 2004 med data tilbage til 4. kvartal 1998. Opgørelsen er sidenhen udvidet med transaktioner, omvurderinger og andre mængdemæssige ændringer tilbage til 1. kvartal 1999. Fra og med offentliggørelsen af 2. kvartal 2014 er opgørelsen udvidet med oplysninger om modpartssektor, i første omgang tilbage til 4. kvartal 2012.

Årlige finansielle konti offentliggøres af Danmarks Statistik. De to opgørelser svarer i hovedtræk til hinanden, dog med enkelte forskelle i valg af kilder og metoder.

0.5 Brugere og anvendelsesområder

Brugerne er fortrinsvis Den Europæiske Centralbank (ECB), Europa-Kommissionen, Den Internationale Valutafond (IMF), Nationalbanken, Danmarks Statistik, finansielle institutioner, økonomiske ministerier, interesseorganisationer og finansielle analytikere generelt i analyse-, prognose- og modeløjemed.

0.6 Kilder

De vigtigste kilder er:

- Nationalbankens Balancestatistik for penge- og realkreditinstitutter
- Nationalbankens statistik Danmarks aktiver og passiver over for udlandet
- Nationalbankens Investeringsforeningsstatistik
- Danmarks Statistiks non-profit institutioner rettet mod husholdninger
- Regnskabsdatabaser for andre finansielle formidlere, finansielle hjælpeenheder og koncerntilknyttede finansielle institutioner og pengeudlånere
- Indberetninger fra livsforsikringsselskaber og pensionskasser
- Regnskabsdatabaser for skadesforsikringsselskaber fra Finanstilsynet

- Danmarks Statistiks finansielle kvartalsregnskaber for offentlig forvaltning og service
- Nationalbankens Værdipapirstatistik.

0.7 Indsamlingshjemmel

Ikke relevant, idet der ikke er tale om en primærstatistik.

0.8 Respondentbyrde

Respondentbyrden er begrænset, idet størstedelen af oplysningerne indsamles via registre eller via anden offentliggjort statistik.

0.9 EU-regulering

Guideline of the European Central Bank: Guideline (ECB/2013/24) af 25. juli 2013.

1 Indhold

1.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken belyser, hvordan økonomiens institutionelle sektorer placerer/finansierer deres finansielle nettoopsparing, viser, hvordan den finansielle nettoformue er placeret i finansielle instrumenter samt følger de finansielle strømme mellem enkelte sektorer.

Statistikken indeholder nationalregnskabets finansielle sektorkonti: balancer, transaktioner, omvurderinger og andre mængdemæssige ændringer, dvs. en opgørelse af udviklingen i de finansielle aktiver og passiver for den samlede økonomi opdelt på hovedsektorer og tilhørende modpartssektorer. Opgørelsen er en del af nationalregnskabet og følger retningslinjerne i Eurostats manual Det Europæiske Nationalregnskabssystem 2010 (ENS2010).

1.2 Statistiske begreber

Statistikken indeholder nationalregnskabets finansielle sektorkonti: balancer, transaktioner, omvurderinger og andre mængdemæssige ændringer, dvs. en opgørelse af udviklingen i de finansielle aktiver og passiver for den samlede økonomi opdelt på hovedsektorer og tilhørende modpartssektorer.

Balancen beskriver den enkelte sektors beholdning af finansielle instrumenter ved kvartalets slutning. Transaktionerne beskriver en sektors

transaktioner af finansielle instrumenter i løbet af kvartalet. Omvurderingerne dækker over ændringer i værdien af de finansielle instrumenter, som skyldes markedsmæssige ændringer af instrumentets værdi, fx kursændringer på aktier. Andre mængdemæssige ændringer beskriver ændringer i værdien af et aktiv eller passiv, som ikke kan forklares via finansielle transaktioner eller omvurderinger. Det kan bl.a. være tab på debitor og flytninger af enheder mellem sektorer.

Nettoformuen for hver sektor opgøres som aktiver minus passiver.

Nettofordringserhvervelsen for hver sektor beregnes som transaktioner i aktiver minus transaktioner i passiver. Nettofordringserhvervelsen er et udtryk for den finansielle nettoopsparing og er den teoretiske binding mellem den ikke-finansielle og den finansielle del af nationalregnskabet.

I ENS2010 inddeles den samlede økonomi i en række indenlandske sektorer samt udlandet, der indgår som en selvstændig sektor. De indenlandske sektorer opdeles efter typen af den økonomiske aktivitet og kan overordnet inddeles i husholdninger, non-profit institutioner rettet mod husholdninger, finansielle selskaber, ikke-finansielle selskaber, samt offentlig forvaltning og service. Statistikken indeholder en opdeling på i alt 12 sektorer, jf. nedenfor, idet finansielle selskaber underopdeles i sektorerne Danmarks Nationalbank, penge- og realkreditinstitutter og pengemarkedsforeninger, investeringsforeninger ekskl. pengemarkedsforeninger, andre finansielle formidlere samt koncerntilknyttede finansielle institutioner og pengeudlånere, finansielle hjælpeenheder, livs- og forsikringsselskaber samt pensionskasser. Sektorerne under finansielle selskaber adskiller sig ved typen af finansiell formidling, hvor finansiell formidling generelt dækker over formidlingen af finansielle aktiver *fra* personer eller virksomheder med et opsparingsoverskud *til* personer eller virksomheder med et opsparingsunderskud.

Sektorerne er (betegnelserne i parentes angiver de tilhørende sektorkoder i ENS2010):

- *Ikke-finansielle selskaber* (S.11) består af institutionelle enheder med status af selvstændige juridiske enheder og markedsproducenter, hvis hovedaktivitet er produktion af varer og ikke-finansielle tjenester.
- *Danmarks Nationalbank* (S.121) er udskilt som en selvstændig sektor.

- *Penge- og realkreditinstitutter (S.122)* omfatter selskaber, der hovedsageligt beskæftiger sig med finansiel formidling, og hvis aktivitet består i at modtage indlån og/eller indlånslignende indskud fra andre institutionelle enheder end sektoren selv og for egen regning at yde lån og/eller foretage investeringer i værdipapirer. Sektoren offentliggøres samlet med S.123.
- *Pengemarkedsforeninger (S.123)* omfatter alle finansielle selskaber – med undtagelse af enheder som indgår i S.121 og S.122 – der hovedsageligt beskæftiger sig med finansiel formidling. Deres aktiviteter består i at udstede investeringsandele i pengemarkedsforeninger, som er nære substitutter for indskud fra institutionelle enheder, og for egen regning at foretage investeringer hovedsageligt i andele i pengemarkedsforeninger, kortfristede gældsværdipapirer og/eller indskud. Sektoren offentliggøres samlet med S.122.
- *Investeringsforeninger, undtagen pengemarkedsforeninger (S.124)*, omfatter alle kollektive investeringsordninger – med undtagelse af enheder som indgår i S.123 – der hovedsageligt beskæftiger sig med finansiel formidling. Deres aktiviteter består i at udstede andele i investeringsforeninger, som ikke er nære substitutter for indskud, fra institutionelle enheder, og for egen regning at foretage investeringer hovedsageligt i andre finansielle aktiver end kortfristede finansielle aktiver og i ikke-finansielle aktiver (sædvanligvis fast ejendom).
- *Andre finansielle formidlere, undtagen forsikringsselskaber og pensionskasser (S.125)*, omfatter alle finansielle selskaber, der hovedsageligt beskæftiger sig med finansiel formidling ved at indgå forpligtelser, undtagen i form af penge, indskud, eller andele i investeringsforeninger eller i tilknytning til forsikrings- og pensionsordninger og ordninger med standardiserede garantier fra institutionelle enheder. Sektoren omfatter bl.a. Lønmodtagernes Dyrstidsfond (LD). Endvidere indgår bl.a. investerings-, venture- og leasingselskaber samt andre kreditselskaber (fx kontokortselskaber). Sektoren offentliggøres samlet med S.127.
- *Finansielle hjælpeenheder (S.126)* består af alle finansielle selskaber, der hovedsageligt udfører aktiviteter, der er nært knyttet til finansiel formidling, men som ikke selv er finansielle formidlere. Sektoren omfatter bl.a. NETS og VP Securities.

- *Koncerntilknyttede finansielle institutioner og pengeudlånere* (S.127) indeholder alle finansielle og ikke-finansielle holdingselskaber (fx A.P. Møller og Hustrus fond til almene formål, Carlsbergfonden, Novo A/S og Kirkbi A/S). Sektoren omfatter alle finansielle selskaber, som hverken beskæftiger sig med finansiell formidling eller yder finansielle hjælpetjenester, forudsat at hovedparten af deres aktiver eller passiver ikke er genstand for transaktioner på frie markeder. Sektoren offentliggøres samlet med S.125.
- *Forsikringselskaber* (S.128) består af alle finansielle selskaber, der hovedsageligt beskæftiger sig med finansiell formidling som følge af sammenlægning af risici i puljer, hovedsageligt i form af direkte forsikring og genforsikring. Sektoren omfatter livs- og skadesforsikringselskaber.
- *Pensionskasser* (S.129) består af alle finansielle selskaber, der hovedsageligt beskæftiger sig med finansiell formidling som følge af sammenlægning af sociale risici og de forsikrede personers behov (socialforsikring) i puljer. Pensionskasser udbetaler i deres egenkab af socialforsikringsordninger pensionsindkomst (og ofte ydelser ved død og invaliditet). I sektoren indgår bl.a. ATP.
- *Offentlig forvaltning og service* (S.13) består af institutionelle enheder, som er ikke-markedsproducenter, hvis produktion er bestemt for individuelt og kollektivt forbrug og finansieret af obligatoriske betalinger foretaget af enheder, som henhører under andre sektorer og institutionelle enheder, der hovedsageligt beskæftiger sig med omfordeling af nationalindkomsten og -formuen. Sektoren kan i Danmark underopdeles i 3 delsektorer: staten, kommuner og regioner samt sociale kasser og fonde.
- *Husholdninger* (S.14) indeholder personligt ejede virksomheder og lønmodtagere, pensionister mv. Sektoren omfatter således enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner både i deres egenkab af forbrugere og erhvervsdrivende, som producerer markedsfølsomme varer og ikke-finansielle tjenester (markedsproducenter), forudsat at produktionen af varer og tjenester ikke udøves af selvstændige enheder med status af kvasiselskaber. Sektoren omfatter ligeledes enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner i deres egenkab af producenter af varer og ikke-finansielle tjenester udelukkende til eget brug.

- *Non-profit institutioner rettet mod husholdninger* (S.15) omfatter non-profit institutioner, der er selvstændige juridiske enheder, som leverer varer og tjenester til husholdninger, og som er private ikke-markedsproducenter. Deres vigtigste tilgange stammer fra frivillige bidrag i form af penge og naturalier fra husholdninger i deres egenskab af forbrugere, fra betalinger fra den offentlige forvaltning og service samt fra formueindkomst.
- *Udlandet* (S.2) er en gruppering af enheder uden karakteristiske funktioner og tilgange, Sektoren består af ikke-residente enheder, for så vidt disse foretager transaktioner med residente institutionelle enheder eller har andre økonomiske forbindelser, der knytter den nationale økonomi sammen med udlandet. Balancen for denne sektor giver et samlet overblik over de finansielle forbindelser mellem den nationale økonomi og resten af verden. EU-institutionerne og internationale organisationer hører under denne sektor.

De finansielle aktiver og passiver inddeles i en række forskellige instrumenter. Instrumentopdelingen er den samme for både aktiver og passiver. I ENS2010 indgår 8 hovedinstrumenter, som igen opdeles i en række underinstrumenter (i alt 24 på det mest detaljerede niveau). Statistikken indeholder de 8 hovedinstrumenter samt 22 underinstrumenter på det mest detaljerede niveau. De tilgængelige datakilder tillader ikke umiddelbart en fuld detaljeringsgrad.

Hovedinstrumenterne og tilhørende underinstrumenter er (betegnelserne i parentes angiver de tilhørende instrumentkoder i ENS2010):

- *Monetært guld og særlige trækningsrettigheder* (SDR) (AF.1) er kun relevant for Nationalbanken og omfatter valutareserveaktiverne monetært guld (AF.11) og særlige trækningsrettigheder (SDR) (AF.12) (særlige trækningsrettigheder er internationale reserveaktiver oprettet af IMF og tildelt dens medlemmer som supplement til de eksisterende reserveaktiver).
- *Sedler og mønt samt indskud* (AF.2) omfatter sedler og mønt i omløb (AF.21), transferable indskud (AF.22), der først og fremmest består af indskud på anfordring, samt andre indskud (AF.29). Sidstnævnte dækker fx over tidsindskud og indskud med opsigelsesvarsel.
- *Værdipapirer, undtagen aktier* (AF.3), udgøres af omsættelige værdipapirer, der ikke giver ejeren en ejendomsret i forhold til

udstederen. Instrumentet opdeles på henholdsvis kortfristede værdipapirer (AF.331) og langfristede værdipapirer (AF.332). Opdelingen på henholdsvis lang- og kortfristet løbetid afhænger af, om den oprindelige løbetid (dvs. løbetiden ved udstedelsen) ligger over eller under 1 år. Kortfristede værdipapirer omfatter fx skatkammerbeviser og indskudsbeviser, mens langfristede bl.a. dækker over stats- og realkreditobligationer.

- *Lån* (AF.4) består af de finansielle aktiver, som en kreditor direkte eller gennem en mægler låner en debitor, evt. på basis af et uom sætteligt dokument. Lån opdeles i henholdsvis kortfristede lån (AF.41), dvs. lån med en oprindelig løbetid på eller under 1 år, og langfristede lån (AF.42), hvor den oprindelige løbetid er over 1 år. Generelt opgøres lån til nominel værdi. Undtaget er realkreditlån, som opgøres til markedsværdi.
- *Aktier og andre kapitalandele* (AF.5) består af de finansielle aktiver, som repræsenterer en ejendomsret til selskaber. Sådanne finansielle aktiver giver normalt indehaveren ret til en andel i udbyttet i selskaberne og i disses nettoaktiver i tilfælde af likvidation. Aktier og andre ejerandelsbeviser omfatter børsnoterede aktier (AF.511), unoterede aktier (AF.512), og andre ejerandelsbeviser (AF.519), der bl.a. omfatter ejerandele i andelsselskaber, kommanditselskaber mv. Endvidere indgår andele i pengemarkedsforeninger (AF.521) og andele i investeringsforeninger, ekskl. pengemarkedsforeninger (AF.522).
Det nuværende kildegrundlag for unoterede aktier og andre ejerandelsbeviser tillader ikke en fuld afdækning af de to instrumenter. Derudover sker værdiansættelsen af de to instrumenter så vidt muligt til markedsværdi for de sektorer, hvor sådanne er tilgængelige. Instrumenterne AF.512 og AF.521 offentliggøres samlet.
- *Forsikringstekniske reserver* (AF.6) omfatter forsikringsselskabers og pensionskassers hensættelser til dækning af forpligtelser over for forsikringstagere og begunstigede. Instrumentet opdeles i 6 underinstrumenter: forsikringstekniske reserver over for skadesforsikring (AF.61), livsforsikrings- og livrenterettigheder (AF.62), pensionsrettigheder (AF.63), pensionskassers krav på pensionsmagere (AF.64), rettigheder til ydelser, undtagen pensionsydelse (AF.65) og hensættelser til forpligtelser i forbindelse med standardiserede garantier (AF.66). Instrumenterne AF.61 og AF.66

offentliggøres samlet, og det samme gælder for instrumenterne AF.63, AF.64 og AF.65.

- *Finansielle derivater og medarbejderoptioner* (AF.7) omfatter finansielle derivater (AF.71) og medarbejderaktieoptioner (AF.72). Hovedinstrumentet opdeles ikke i underinstrumenterne i opgørelsen.
- *Handelskreditter og andre forfaldne ikke-betalte mellemværender* (AF.8) omfatter handelskreditter og forudbetalinger (AF.81) samt andre forfaldne ikke-betalte mellemværender undtagen handelskreditter og forudbetalinger (AF.89). Sidstnævnte består fx af skyldige skatter, tilgodehavende sociale overførsler og afstemning samt uafviklede handler.

2 Tid

2.1 Referencetid

Ultimobalancen er beholdningsopgørelsen for ultimo kvartalet, mens opgørelserne finansiell konto, omvurderingskonto og konto for andre mængdemæssige ændringer er strømstørrelser, der refererer til de transaktioner og andre strømme, der har fundet sted i løbet af kvartalet.

2.2 Udgivelsestid

Statistikken offentliggøres den sidste bankdag i marts, juni, september og december.

2.3 Punktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

2.4 Hyppighed

Statistikken offentliggøres hvert kvartal.

3 Pålidelighed og usikkerhed

3.1 Samlet pålidelighed

Den samlede pålidelighed må anses for relativt høj, da opstillingen af kontosystemet indebærer en række konsistentjek, datakonfrontationer og tjek ved sammenstilling med det ikke-finansielle nationalregnskab.

3.2 Usikkerhedskilder

Statistikken dækker hele økonomien. I de fleste tilfælde er dækningen fremkommet via en række primærkilder, der kan være behæftet med en vis usikkerhed, som igen kan påvirke usikkerheden i statistikken. I andre tilfælde er dækningen opnået via opregning af regnskabstal, hvilket giver anledning til en vis usikkerhed i opgørelsen. Idet statistikken er et afstemt system, vil eventuel inkonsistens i kilder eller opregninger fremgå af systemet. En del af usikkerheden vil derfor være fjernet ved offentliggørelsen.

3.3 Tal for usikkerhed

Data stammer fra så mange forskellige kilder, at det principielt ikke er muligt at opgøre et tal for usikkerheden. For de enkelte institutionelle sektorer kan forskellen mellem fordringserhvervelsen, netto opgjort fra den ikke-finansielle del af nationalregnskabet (opgjort på årsbasis) og fordringserhvervelsen, netto opgjort fra den finansielle del af nationalregnskabet, dog anses som et udtryk for den samlede usikkerhed i nationalregnskabssystemet.

4 Sammenlignelighed

4.1 Sammenlignelighed over tid

En af grundtankerne i udarbejdelsen af nationalregnskabsstatistik er, at tallene skal være sammenlignelige over tid. Derfor bearbejdes kilder altid til nationalregnskabsbegrebsapparat, ligesom der foretages brudkorrektioner for databrud i primærstatistikkerne som følge af ændrede afgrænsninger og klassifikationer mv.

4.2 Sammenlignelighed med anden statistik

Statistikken anvender den sektorgruppering, der er foreskrevet i ENS2010, hvilket giver en høj grad af sammenlignelighed over tid med såvel danske som udenlandske nationalregnskaber. Konkret kan statistikken sammenlignes med Danmarks Statistiks finansielle konti, der offentliggøres på årsbasis. De to opgørelser svarer i hovedtræk til hinanden, dog med enkelte forskelle i valg af kilder og metoder. Der er iværksat et samarbejde mellem Danmarks Statistik og Nationalbanken for at sikre, at afvigelserne imellem de to statistikker er genstand for løbende overvejelse.

4.3 Forhold mellem foreløbige og endelige tal

Statistikken revideres normalt 1 referenceperiode tilbage, når det

indeværende kvartal offentliggøres, se i øvrigt [Nationalbankens revisionspolitik for finansiel statistik](#) med tilhørende [revisionscyklus](#).

5 Tilgængelighed

5.1 Distributionskanaler

Offentliggøres kvartalsvis på:

www.nationalbanken.dk
<http://nationalbanken.statistikbank.dk>
www.statistikbanken.dk

5.2 Grundmateriale: Lagring og anvendelsesmuligheder

Datamateriale modtages primært elektronisk og lagres for videre bearbejdning.

5.3 Dokumentation

Se Finansiel Statistik.

5.4 Øvrige oplysninger

En definitionsgennemgang af nationalregnskabssystemets finansielle konti findes i:

Det Europæiske Nationalregnskabssystem ENS 2010. Luxembourg: Eurostat 2013.

6 Supplerende dokumentation

Ingen.